

סדרת כרוזי קודש: "ומקדשי תיראו"

חמישה שערים בעומק תורת הסוד, המוסר, החסידות וההלכה לשמירת קדושת בית הכנסת ובית המדרש בדורנו

כרוז קודש א': מן התורה, הנביאים, הכתובים ורזא דמהימנותא בדברי התנא האלוהי רבי שמעון בר יוחאי

קריאת קודש אל באי היכל ה': על סוד "מורא מקדש", זעקת הנביאים ואזהרת הזוהר הקדוש

שורש ההתייחסות לקדושת בית הכנסת ובית המדרש אינו רק עניין של נימוס או הנהגה טובה, אלא סוד עליון הנוגע לעצם השראת השכינה בתחתונים ולייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. מקומות התפילה והלימוד בימינו הם המשכם הישיר של משכן ה' ובית המקדש בבחינת "מקדש מעט", וכל תנועה, דיבור או מחשבה בהם פועלים פעולות עצומות בעולמות העליונים.

א. מן התורה הקדושה: סוד "מורא מקדש" וביטול הישות

היסוד הגדול ביותר ליחס אל המקום הקדוש טמון בציווי המפורש בתורה הקדושה (ויקרא יט, ל'; ויקרא כו, ב): "ומקדשי תיראו, אני ה'". חז"ל בתלמוד (יבמות ו ע"א) והפוסקים לדורותיהם למדו מפסוק זה את מצוות "מורא מקדש", ודייקו כי אין הכתוב אומר "מן המקדש תיראו", אלא ממי שציווה על המקדש – "אני ה'".

בתורת הסוד מבואר כי משמעות היראה הזו ("יראת הרוממות") אינה פחד חיצוני בלבד, אלא הכרה מוחלטת בנוכחות השכינה הקדושה השורה בהיכל. התורה מצווה על האדם לבטל את ה"יש" הגשמי שלו, את גאוותו ואת טרדות העולם הזה בעומדו במקום שבו נפתחים שערי שמיים.

הכנסת מכשיר סלולרי וההתעסקות בו בתוך היכל התפילה או הלימוד עומדת בסתירה חזיתית לציווי "ומקדשי תיראו". על פי פנימיות התורה, הכנסת ענייני חולין, מסחר, חדשות והבלי העולם הזה לתוך היכל ה' היא ערבוב של "חול" ו"קליפה" בתוך מקום ה"קודש". דיבורי חול והתעסקות במסכים במקום זה הם הכרזה אילמת ומחרידה כי מורא בשר ודם וענייני השעה גוברים חלילה על מורא שמיים, והם דוחקים את רגלי השכינה מן ההיכל.

ב. מן הנביאים: זעקת השכינה ב"מקדש מעט"

הנביאים, שצפו ברוח קודשם את פנימיות העולמות, זעקו רבות על היחס המזלזל למקום עבודת ה' ועל הניתוק שבין הנוכחות הפיזית של הגוף לבין כוונת הלב והנשמה:

- סוד ה"מקדש מעט" (יחזקאל יא, טז): הנביא יחזקאל מביא את דבר ה': "ואֶהֱי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מֵעַט בְּאַרְצוֹת אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁמָּה". בגמרא (מגילה כט ע"א) דרשו רבותינו כי אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. המקובלים מבארים כי לאחר חורבן הבית, כאשר השכינה הקדושה ירדה לגלות ("שכינתא בגלותא"), מקום מנוחתה היחיד בעולם הזה הוא בתוך בתי הכנסת ובתי המדרש. כשם שבבית המקדש נאסר באיסור חמור להיכנס במקלו, בתרמילו ובאבק שעל רגליו (ברכות נד ע"א), כך ב"מקדש מעט" נאסר להכניס את "אבק החולין" – המכשירים הניידים וטרדות הפרנסה המטמאים את טהרת המחשבה.
- תוכחת ירמיהו הנביא (ירמיהו ז, יא): הנביא זועק בשם ה': "הַמַּעֲרַת פְּרִיצִים הִיא הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם?!". המושג "פריצים" בלשון המקובלים מורה על כוחות הפירוד והחיצוניות שפורצים את גדרי הקדושה. כאשר אדם הופך את בית ה' ל"מועדון חברים" או למשרד מאולתר שבו הוא מנהל את עסקיו וקורא הודעות במכשיר הנייד, הוא פורץ את חומת הקדושה המגינה על בית

הכנסת, ומוריד את ההיכל שמייחד את האדם עם קודשא בריך הוא למדרגה של "מערת פריצים" המשמשת להבלי העולם הזה.

ג. מן הכתובים: דברי דוד המלך – רגלי המרכבה וסוד הקדושים

בדברי דוד המלך, שהיה הרגל הרביעית במרכבה העליונה (בחינת ספירת המלכות והשכינה הקדושה), אנו מוצאים את ההוראות המדויקות ביותר להתנהגות הנשמה בבואה אל הקודש:

- **ההשתחויה ביראה (תהלים ה, ח):** דוד המלך, נעים זמירות ישראל, מתווה את שער הכניסה להיכל: **"וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדךָ אֲבֹא בִּיתְךָ, אֲשַׁתְּחֶה אֶל הִיכַל קִדְשְׁךָ בִּירְאָתְךָ"**. ה"השתחויה" על פי הקבלה היא הכנעת כל כוחות הנפש, הרוח והנשמה לפני אור אין סוף ברוך הוא. לא ניתן לאחוז ב"יראתך" ולהיכלל בחסד העליון כאשר עינו וליבו של האדם קשורים במסך המרצד או בשיחת חולין שמנתקת את הדבקות.
- **סוד המלאכים הסובבים את ההיכל (תהלים פט, ח):** דוד המלך מוסיף ומגלה: **"אֵל נֶעְרָץ בְּסוֹד קְדוּשִׁים רַבָּה, וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו"**. חכמי האמת מבארים כי "סוד קדושים רבה" מוסב על בית הכנסת, שבו מתקבצים יחד נשמות ישראל עם מחנות של מלאכי עליון ("קדושים") הבאים להקשיב לקדיש, לקדושה ולדברי התורה. כאשר הסביבה של הקב"ה אפופה במלאכים קדושים העומדים באימה וביראה, איזו עזות מצח וקהות חושים היא לעמוד באותו היכל ממש ולעסוק בדברי הבאי ובמכשירים המושכים רוח טומאה והיסח הדעת.

ד. דברי התנא האלוהי רבי שמעון בר יוחאי: גילוי הזוהר הקדוש על חומרת הפגם

כדי להבין את עומק האיסור ואת גודל הסכנה הרוחנית בשיחת חולין ובהתעסקות בדברי העולם הזה בבית הכנסת, עלינו להתבונן בדבריו הנוקבים של בוצינא קדישא, התנא האלוהי **רבי שמעון בר יוחאי (רשב"י)** בספר הזוהר הקדוש, שגילה לתלמידיו את מה שמתרחש בעולמות העליונים ברגעים שבהם האדם שוהה בבית הכנסת:

1. **עשיית "פירוד" בעולמות העליונים (זוהר פרשת תרומה, דף קלא ע"א-ע"ב):** רבי שמעון בר יוחאי פותח בזעקה המרעידה כל לב: **"וַיִּלּוֹן לֵאמֹר דְּמִשְׁתַּעֲיִין בְּמִילֵי דְחֹל בְּבִי כְּנִישְׁתָּא! דְּהָא עֲבָדֵי פִירוּדָא, וּמִגְרָשֵׁי לְשִׁכְנֵתָא מַעֲלָמָא... לֵית לֵיהּ חוּלְקָא בְּאַלְהָא דִּישְׂרָאֵל!"** (אוי להם לאלו המדברים דברי חול בבית הכנסת! שהרי הם עושים פירוד [בין קודשא בריך הוא ושכינתיה], ומגרשים את השכינה מן העולם... ואין להם חלק באלוהי ישראל!). רשב"י מסביר כי תכלית הבריאה כולה ותכלית הכניסה לבית הכנסת היא לחבר את העולמות – לייחד את הקב"ה עם השכינה הקדושה על ידי תורה ותפילה. כאשר אדם מדבר שיחת חולין או מתעסק בענייני חול (כגון במכשיר הסלולרי) בתוך בית הכנסת, הוא מכניס "מחיצה של ברזל" וכוחות של טומאה ופירוד בין ישראל לאביהם שבשמיים.
2. **כפירה בנוכחות השכינה (שם בזוהר הקדוש):** רשב"י מוסיף ומבאר מדוע עוון זה חמור כל כך עד שנאמר עליו ש"אין לו חלק באלוהי ישראל": כאשר השכינה הקדושה יורדת לבית הכנסת, המלך נמצא בהיכלו. אדם שמעיז לפתוח בשיחת חולין או להתנתק מהתפילה לטובת ענייני האישיים והסלולריים, מעיד במעשיו כי לשיטתו **המלך אינו נמצא כאן!** אילו היה מאמין באמונה שלמה שעיני ה' משגיחות עליו בהיכל הקודש, אימה ופחד היו נופלים עליו ולא היה מעז להסיח את דעתו אפילו לרגע אחד.
3. **החשכת אור הנשמה ויניקת ה"סטרא אחרא" (זוהר פרשת ויקהל, דף קצה ע"ב - קצו ע"א):** רשב"י מגלה כי בית הכנסת למטה מכון בדיוק כנגד היכל הקודש למעלה. כל מילה של קדושה היוצאת מפי האדם בבית הכנסת עולה ובונה רקיעים של אור וממשיכה שפע, ברכה, רפואה ופרנסה על ראשו של האדם. לעומת זאת, מילה של חול או מבט של היסח הדעת בתוך היכל הקודש נותנים כוח ל"סטרא אחרא" (הצד האחר) לגזול את הקדושה, להחשיך את אור הנשמה של האדם, ולעכב את התקבלות תפילותיו של הציבור כולו.

העמידה בבית הכנסת ובבית המדרש מחייבת את האדם להשיל מעליו את כל טרדות החול, לכבות ולהרחיק את המכשיר הסלולרי המהווה כלי להסחת הדעת ולטומאת המחשבה, ולהתייצב באימה, ביראה ובאהבה לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

כרוז קודש ב': סוד "שער השמיים" בעומק פנימיותו

קדושת בית הכנסת במשנתם של רשב"י, הרמ"ק, האר"י הקדוש, הרש"ש וה"בן איש חי" זיע"א

בתורת הסוד והקבלה, בית הכנסת ובית המדרש אינם נתפסים רק כמקום התכנסות גשמי לתפילה בציבור, אלא כ"שער השמים" (על פי לשון יעקב אבינו בבראשית כח, יז: "אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים"), וכנקודת ההשקפה הישירה שבין העולמות התחתונים לעולמות העליונים. המקובלים מלמדים כי כנגד כל בית כנסת ובית מדרש בעולם הזה מכוון "היכל" בעולמות העליונים – בבחינת ספירת המלכות דאצילות הקרויה "כנסת ישראל", היונקת את אורה מספירת הבינה ("אימא עילאה"). משום כך, כל מילה הנאמרת בהיכל הקודש, כל מבט וכל הלך מחשבה של השוהים בו, פועלים פעולה כבירה ומידית בממדים הרוחניים.

א. התנא האלוהי רשב"י ומפרשי הזוהר: הרמ"ק ובעל ה"חסד לאברהם"

היסוד העליון ביותר לחרדת הקודש בבית הכנסת נמסר מפי רבי שמעון בר יוחאי (רשב"י) בספר הזוהר הקדוש (פרשת תרומה, דף קלא ע"א), הקובע בארבע קריאות של "י ליה" (אוי לו):

"מאן דמשתעי בבי כנישתא במילי דעלמא – וי ליה דאחזי פירודא! וי ליה דגרע מהימנותא! וי ליה דלית ליה חולקא באלקא דישראל! וי ליה דאחזי דלית הוא מצוי תמן ולא שכיח, ודחיל מרביה ולא דחיל מקודשא בריך הוא!" (מי שמדבר בבית הכנסת בדברי העולם [דברי חול] – אוי לו שמראה פירוד! אוי לו שגורע באמונה! אוי לו שאין לו חלק באלוהי ישראל! אוי לו שמראה שהקב"ה אינו מצוי שם ואינו שכיח, והוא ירא מאדונו [מבשר ודם] ואינו ירא מהקדוש ברוך הוא!)

גדולי המקובלים במפרשי הזוהר – ובראשם רבי משה קורדובירו (הרמ"ק) בחיבורו העצום על הזוהר "אור יקר" ובספרו "תומר דבורה" (פרק ט'), ורבי אברהם אזולאי בספרו הקדוש "חסד לאברהם" (מעין שני ומעין רביעי) – חושפים את הסודות הטמונים באזהרותיו של רשב"י:

- **סוד ה"פירודא" במשנת הרמ"ק:** הרמ"ק מבאר כי השכינה הקדושה נקראת "בית הכנסת" משום שהיא **כנסת ואוספת** לתוכה את כל ניצוצות הקדושה ואת כל השפע היורד מעשר הספירות העליונות (דרך ספירת ה"יסוד" המכונה "צדיק חי עלמין") כדי להשפיעו לעם ישראל. הצינור המחובר בין הקב"ה לשכינה נשען על קדושת פיהם ומחשבתם של ישראל בבית הכנסת. כאשר אדם משוחח דברי חול או מתעסק בענייני העולם הזה בתוך ההיכל, הוא סותם את צינור השפע של ספירת היסוד, וגורם ל"פירוד" בין קודשא בריך הוא לשכינתיה.
- **סוד ה"מהימנותא" ומורא בשר ודם:** בביאור האזהרה הרביעית של רשב"י ("ודחיל מרביה ולא דחיל מקודשא בריך הוא"), מדגישים המקובלים את התביעה העצומה על האדם: אילו היה עומד לפני מלך בשר ודם, שופט או שר שלטון, לא היה מעז להוציא מכשיר סלולרי מכיסו, להביט בהודעות או לשוחח עם חברו, מפני הפחד שמא ייענש על ביזיון המלך. כאשר אדם מרשה לעצמו להתעסק במכשיר הנייד בבית הכנסת, הוא מצהיר בפועל בעליונים שמורא בשר ודם חשוב בעיניו יותר ממורא שכינת עוזו של הקב"ה.
- **גילוי בעל ה"חסד לאברהם" והמכשיר כ"מילי דעלמא":** המקובל האלוהי רבי אברהם אזולאי מגלה כי סביב בית הכנסת אורבים כוחות חיצוניים ("קליפות"), הממתנים לרגע שבו יוציא אדם מילה של חול או יסיח את דעתו לעסקי העולם. הכנסת מכשיר סלולרי – שכל מהותו היא "מילי דעלמא" (עסקי העולם, מסחר, חדשות וחיבור אל החוץ) – אל תוך חלל הקודש, היא ההמחשה הטכנולוגית החריפה

ביותר ל"פירודא". ברגע שהאדם פותח את מכשירו בקודש, הכוחות החיצוניים חוטפים את ניצוצות הקדושה של תפילתו ויוצרים מסך המבדיל בינו לבין בוראו.

ב. רבנו האר"י הקדוש, רבי חיים ויטאל ובעל "ספר חרדים": סוד המוחין והנהגת הקודש

בכתבי רבנו האר"י הקדוש (רבי יצחק לוריא אשכנזי זיע"א), כפי שנמסרו על ידי תלמידו המובהק **רבי חיים ויטאל** ב"שער הכוונות", ב"פרי עץ חיים" וב"שערי קדושה", וכן בדברי המקובל **רבי אלעזר אזכרי** ב"ספר חרדים", מתבאר המנגנון הפנימי של השפעת הדיבור והראייה בחלל הקודש:

- סוד "הבל הפה" והאכלת הקליפות משולחן המלך:** האר"י ז"ל מלמד כי קדושת בית הכנסת יוצרת **"אור מקיף"** עצום. כל הבל פה של קדושה מתלבש באור המקיף הזה ובורא מלאך קדוש. לעומת זאת, ל"קליפות" ול"סטרא אחרא" אין קיום מעצמם, אלא רק ממה שהם גוזלים מן הקדושה. כאשר אדם מקדיש את דיבורו או את תשומת ליבו למסך הסלולרי בבית המדרש, הוא לוקח את פוטנציאל הקדושה והאור המקיף של המקום, ומשליך אותם כמזון ישיר אל תוך לוע ה"סטרא אחרא" – כמי שלוקח מזון משולחן מלך מלכי המלכים ומשליך אותו אל הכלבים שמחוץ לארמון (בחינת **"ותשלק אָמֶת אַרְצָה"**).
- פגם הראייה וטומאת ה"מוחין" ("שערי קדושה"):** רבי חיים ויטאל מבאר ב"שערי קדושה" כי נשמת האדם בנויה כ"פרצוף" רוחני, שראשו הם שלוש המוחין: **חכמה, בינה ודעת (חב"ד)**, והעיניים הן החלונות שדרכם נכנס האור אל המוחין. התבוננות במסך הסלולרי בתוך בית המדרש מחדירה צורות של חולין וטומאה דרך העיניים ישירות אל ה"מוחין" של הנשמה, מלבישה את הנשמה בלבושים צואים, ומסלקת את השראת הקדושה מן האדם.
- עדותיו של רבי חיים ויטאל ובעל "ספר חרדים" על האר"י ז"ל:** ב"שער הכוונות" וב"ספר חרדים" (מצוות עשה מדבריהם, פרק ז') מובאת עדות חיה כי מרגע שהניח האר"י ז"ל את רגלו על מפתן בית הכנסת, הייתה נופלת עליו אימה ופחד גדול. הוא היה פותח את סידורו ואינו מרים את עיניו להביט בשום אדם או חפץ עד צאתו, כדי שלא תיכנס שום צורה חיצונית אל מחשבתו, ואסר לדבר בבית הכנסת אפילו דברי מוסר בזמן התפילה, שכן כל דיבור שאינו מעצם התפילה פוגם בייחודים העליונים.

ג. הרש"ש הקדוש ורבנו ה"בן איש חי": סולם ארבעת העולמות ופגם "קוצץ בנטיעות"

מקובלי הדורות האחרונים – ובראשם **רבנו שלום שרעבי (הרש"ש הקדוש)** בספרו **"נהר שלום"**, ורבנו **יוסף חיים מבגדאד (ה"בן איש חי")** בהלכותיו (שנה א', פרשיות ויקרא ומקץ) וב"עוד יוסף חי" – ביארו כי התפילה תוקנה כסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, המעלה את האדם דרך ארבעת העולמות (עבי"ע):

הפגם בהכנסת הסלולרי והיסח הדעת	הפעולה הרוחנית על פי הקבלה	העולם הרוחני המקביל	שלב בתפילה
השארית האדם כבול בתוך עסקי החול והקליפות של עולם העשייה.	שבירת הקליפות החיצוניות וסינון הגשמיים לקראת כניסה לקודש.	עולם העשייה	פרשת הקורבנות

מתן כוח למקטרגים לעכב את עליית התפילה בשערי הרקיעים.	כריתת כוחות הדין והמקטרגים על ידי שירות ותשבחות בעולמות המלאכים.	עולם היצירה	פסוקי דזמרה
פגם בקבלת עול מלכות שמיים ויצירת "פירוד" תחת ייחוד ה'.	מסירות נפש וייחוד השם בעולם כיסא הכבוד והשכלים הנבדלים.	עולם הבריאה	קריאת שמע וברכותיה
קטיעת הסולם ("קוצץ בנטיעות") והפלת הנשמה ממרומי האצילות לחולין.	דבקות מוחלטת באלוקות ("ייחוד זו"ן") והמשכת מוחין ושפע לכל העולמות.	עולם האצילות	תפילת העמידה (י"ח)

משנת הרש"ש וה"בן איש חי" על "קוצץ בנטיעות" ו"מחיצת הברזל": הרש"ש וה"בן איש חי" מסבירים כי כל ברכה, "אמן" ו"קדיש" בונים קומה שלמה של "ייחודים" עליונים, ונוטעים אילנות רוחניים של שפע בגן עדן העליון. כאשר אדם קוטע את הרצף הזה – בדיבור חול, בצלצול פתאומי של מכשיר סלולרי, ברטט בכיס או בעיון חטוף במסך – הוא מבצע פעולה הנחשבת בקבלה כ"קוצץ בנטיעות". באבחה אחת של היסח הדעת, האדם שובר את שלבי הסולם הרוחני שעליו טיפס, מפיל את נשמתו ממרומי עולמות הבריאה והאצילות אל תהומות החולין של עולם העשייה, ומותיר את תפילתו כ"גוף בלא נשמה" החסום מאחורי מחיצת ברזל.

שמירת קדושת בית הכנסת והרחקת המכשירים הסלולריים מחלל הקודש הן הצלת הנשמה מפגם ה"פירודא", שמירה על שלמות העולמות העליונים, ופתיחת שערי השפע והברכה לכלל ישראל.

כרוז קודש ג': סוד "עבודת הלב" ו"ביטול היש"

קדושת בית הכנסת באספקלריה של תורת החסידות, הבעל שם טוב ותלמידיו הקדושים זיע"א תורת החסידות, אשר נחשפה והאירה לעולם מבית מדרשו של אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב (הבעש"ט הקדוש) ותלמידיו, תרגמה את סודות הקבלה העליונים אל תוך נבכי הנפש פנימה, והעמידה במרכז ההווה היהודית את "עבודת הלב" (על פי מאמר חז"ל בתענית ב ע"א: "איזו היא עבודה שהיא בלב? הוי אומר זו תפילה"). במשנת החסידות, בית הכנסת ובית המדרש הם כור ההיתוך של הנשמה – המקום שבו האדם מתפשט מלבושיו הגשמיים, זוכה ל"דבקות" בבורא, ומגיע לדרגת "ביטול היש" בעומדו מול אור אין סוף ברוך הוא. לאור תפיסה זו, דיבורי החול והשימוש במכשירים סלולריים בהיכל הקודש הם בגדר "עקירת הלב", כיבוי אש הנשמה, וניתוק מעץ החיים.

א. מרן הבעל שם טוב הקדוש זיע"א: סוד ה"דבקות" ו"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"

אבן היסוד במשנתו של הבעל שם טוב הקדוש (כפי שהובאה בספרי תלמידיו: "כתר שם טוב", "צוואת הריב"ש" ו"תולדות יעקב יוסף") היא ההבנה שהמציאות הרוחנית אינה נמדדת במיקומו הפיזי של הגוף, אלא במיקומה של המחשבה והדעת:

"במקום שמחשבתו של אדם שם – שם הוא נמצא כולו עם נפשו ורוחו ונשמתו." (כתר שם טוב, סימן ל"ח)

- **נוכחות מדומה בהיכל המלך:** הבעל שם טוב מלמד כי אם גופו של האדם שווה בתוך בית המדרש, עטוף בטלית ומוכתר בתפילין, אך מחשבתו משוטטת בין הודעות הוואטסאפ, בעסקי הממון או באתרי החדשות שבמכשיר הסלולרי – הרי שמבחינה רוחנית אמיתית הוא אינו נמצא בבית הכנסת כלל! גופו עומד בהיכל ה', אך נשמתו מושלכת ברחובות ובשווקים שבהם אוחזת מחשבתו.
- **סוד "בא אל התבה" וקריעת חבל הטבור הרוחני:** בביאורו על הפסוק "צַהֵר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה" (כתר שם טוב, סימן א'), מפרש הבעש"ט כי "תיבה" היא מילה של תפילה ותורה. הציווי לאדם בבית הכנסת הוא להיכנס בכל איבריו אל תוך תיבות התפילה, כדי להינצל מ"מי המבול" של טרדות העולם. הדבקות המחשבתית היא "חבל הטבור" הרוחני המחבר את הנשמה לשורשה העליון. צלצול פתאומי, רטט בכיס או הצצה חטופה במסך, אינם הפסקה רגעית, אלא קריעה אכזרית של חבל הדבקות, והוצאת האדם מ"תיבת הקדושה" אל תוך מי המבול העכורים של קליפות העולם הזה.

ב. רבנו הזקן "בעל התניא" זיע"א: "ביטול היש" מול התגברות ה"אגו" ומחיצת הקליפה

- בספר ה"תניא" קדישא (ליקוטי אמרים, חלק א' פרקים י"ט, ל"ג-ל"ה, ובאגרת הקודש סימן כ"ה), פורש האדמו"ר הזקן, רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א, את מאבק הנפשות בשעת עבודת ה' בבית הכנסת:
- **סוד "ביטול היש" מול ה"ישות" והאגו:** בעל התניא מבאר כי שורש כל הקדושה הוא ה"ביטול" – ההכרה העמוקה של הנפש האלוהית כי "אין עוד מלבדו", וכי מול אור אין סוף ברוך הוא האדם הוא "כ"אין ואפס ממש". לעומת זאת, שורש ה"קליפה" וה"סטרא אחרא" מוגדר כ"ישות וגסות הרוח" – תחושת הנפש הבהמית שהיא "יש" בפני עצמו ("אֲנִי וְאִפְסֵי עוֹד").
 - **המכשיר הסלולרי כמרכז ה"ישות":** המכשיר הסלולרי החכם פועל בדיוק הפוך מתכלית התפילה: הוא מהווה את תמצית ההווה של ה"אגו", ה"ישות" והמרכזיות העצמית. הצורך הכפייתי להיות מעודכן בכל רגע, לבדוק הודעות ולהיראות בעולם הווירטואלי, מעצים את ה"אני" של הנפש הבהמית, מונע כל אפשרות ל"ביטול" אמיתי, ומעמיד (כלשון אגרת הקודש סימן כ"ה) מחיצה של ברזל ולבושים צואים החוצצים בין נשמת האדם לאביו שבשמיים.

ג. אדמו"רי פולין וחב"ד: אש ההתלהבות מול קרירות עמלק ו"טמטום הלב"

גדולי אדמו"רי החסידות לדורותיהם – בשושלת אדמו"רי חב"ד ובמרכזי החסידות הלוהטים של אדמו"רי פולין (החזנה מלובלין, ה"יהודי הקדוש" מפשיסחא, הרבי מקוצק, בעל ה"שפת אמת" מגור, ובעלי ה"אבני נזר" וה"שם משמאל") – הדגישו כי נשמת התפילה והלימוד בבית המדרש היא ה"התלהבות" ואש הקודש ("קל עֲצֻמוֹתֵי תַאמְרָנָה"):

1. **שפיכת מים קרים של "קליפת עמלק" על אש המזבח:** בתורת החסידות, האויב המר ביותר של הקדושה הוא עמלק, שעליו נאמר "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדֶרֶךְ" – מלשון קרירות, אדישות וצינון ההתלהבות. הכנסת סמארטפון אל תוך היכל הקודש היא שפיכת מים קרים כקרח על אש המזבח של הלב, המזריקה לנפש ציניות, קור רוחני וקהות חושים.
2. **"טמטום המוח והלב":** אדמו"רים וצדיקים התריעו כי המכשירים המרצדים יוצרים "טמטום המוח והלב" (סתימה ואטימות). עומס הגירויים והחדשות אוטם את המוח והלב מלהרגיש טעם בתפילה או מתיקות בתורה, והופך את האדם בבית ה' למכונה כבויה ולפסל חסר נשמה.

ד. הנחל נובע רבי נחמן מברסלב זיע"א: סוד השיחה עם המלך וגודל החולשה הרוחנית

במשנתו של רבי נחמן מברסלב זיע"א (ב"ליקוטי מוהר"ן" קמא, תורות ל"ד, ס"ה; תניא, תורות כ"ה, צ"ט, וב"שיחות הר"ן"), מוארת התפילה כמתנה עליונה של שיחה אינטימית כבן המתחטא לפני אביו:

- **משל המלך והעבד המזלזל:** המדבר דיבורי חול בבית הכנסת, וקל וחומר השקוע במסך המרצד בשעת התפילה, מפגין זלזול מחריד במתנת המלך. הדבר דומה לאדם שנכנס אל חדר ייחודו של המלך הגדול, והמלך מטה אוזנו בחמלה לשמוע את משאלות ליבו – ואותו אדם מפנה למלך עורף,

מתעלם מנוכחותו, ומתחיל לפטפט עם השומר בשער או להביט בתמונות ריקות שבידו. זוהי קהות חושים וחולשה רוחנית איומה ("רוח שטות") המחליפה חיי עולם בחיי שעה.

תורת החסידות קוראת לכל הבא בשערי בית הכנסת: השאר את ה"ישות" ואת מכשירי העולם הזה מחוץ לדלת, הצת מחדש את אש ההתלהבות שבלב, וזכה לדבקות חיה עם בורא כל העולמות!

כרוז קודש ד': חומת האש של פוסקי הדור

המערכה על טהרת ההיכל בפסקי ההלכה ובעומק תורת הסוד של מאורי דורנו זצוק"ל

הופעתם של המכשירים הסלולריים, ובפרט הטלפונים החכמים ("הסמארטפונים"), העמידה את דורנו בפני ניסיון רוחני חסר תקדים. בתורת הקבלה מבואר כי בעקבתא דמשיחא תתגבר קליפת "כוח המדמה" ותנסה לחדור אל תוך קודש הקודשים כדי לטמא את המחשבה ולהשבית את קול התורה והתפילה. מול סכנה זו, התאחדו כל גדולי הדור ופוסקי ההלכה מכל החוגים והעדוּת – ספרדים, ליטאים וחסידים כאחד – בקיר כפול ומבוצר של פסקי הלכה, תקנות וקריאות קודש, האוסרים בתכלית האיסור כל שימוש או הפעלה של מכשירים אלו בבתי הכנסת ובבתי המדרש.

א. מרן הראשון לציון הרב עובדיה יוסף זצוק"ל: פגם "כוונת הלב", חורבן חזרת הש"ץ ו"גזל הרבים"

מרן פאר הדור, **הרב עובדיה יוסף זצוק"ל** – אשר שילב בפסיקתו את עומק הש"ס והפוסקים עם מסורת המקובלים, האר"י הקדוש וה"בן איש חי" – יצא חוצץ נגד הכנסת טלפונים ניידים דולקים לבית הכנסת:

- **עוון "גזל הרבים" שאין לו תקנה קלה:** מרן זצוק"ל פסק כי צלצול של טלפון במהלך התפילה, חזרת הש"ץ או קריאת התורה, אינו רק פגיעה אישית של האדם בבוראו, אלא **"גזל הרבים"** החמור שבעתיים (בבא קמא צד ע"ב). האדם המסיח את דעתו של עשרות או מאות מתפללים מכוונתם וקוטע את תפילתם, כיצד יוכל להשיב להם את האור הרוחני שנגזל מהם לנצח?
- **סוד "חזרת הש"ץ" על פי הקבלה:** על פי תורת האר"י הקדוש (ב"שער הכוונות"), *בחזרת הש"ץ מתאחדות כל נשמות הציבור ל"פרצוף" רוחני אחד שלם בעולם האצילות, וכל עניית "אמן" ממשיכה מוחין עליונים לקומת השכינה. צלצול טלפון בחזרת הש"ץ מחריב את הבניין הקולקטיבי של הציבור כולו, ועליו חלים דברי ה"שולחן ערוך" (סימן קכ"ד סעיף ז') ש"חטאו גדול מנשוא".*

ב. מרן הרב יוסף שלום אלישיב ומרן הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל: סוד "צלם בהיכל" וגירוש השכינה

עמודי ההוראה והתורה בדור האחרון, פוסק הדור **מרן הרב יוסף שלום אלישיב זצוק"ל** ושר התורה **מרן הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל**, הגדירו בחריפות את מהותו של הטלפון החכם (ובפרט זה שאינו מסונן) ביחס להיכל הקודש:

"המכניס מכשיר זה לבית המדרש ולבית הכנסת, הרי הוא כמעמיד 'צלם בהיכל'!"

- **שורש ה"צלם" בתלמוד ובקבלה:** בגמרא (תענית כח ע"ב; סנהדרין קג ע"ב) מבואר כי החטא הנורא של מנשה מלך יהודה שהביא לחורבן הבית היה העמדת פסל ("צלם") בתוך ההיכל. בתורת הסוד, מול "צלם אלוהים" הקדוש, ישנו **"צלם של הסטרא אחרא"** – כלי שמאגד בתוכו את זוהמת העולם: תכני פריצות, לשון הרע, ליצנות וחדשות הבל.
- **סילוק השכינה מבית המדרש:** השכינה הקדושה אינה שורה במקום שיש בו שמץ של פריצות או ליצנות, ככתוב (דברים כג, טו): **"ולא יקאה בך ערות דבר ושב מאחריך"**. פתיחת מכשיר המסמל את תרבות הרחוב בתוך היכל התורה היא חילול הקודש של ממש, המגרש את השכינה ממקום משכנה.

ג. מרן הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל וראשי הישיבות: קריעת מסך ה"עמל" ופיצול ה"מוחין"

ראשי הישיבות בדורנו, ובראשם מנהיג הדור מרן הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל, התריעו על הפגיעה האנושה במצוות "עמל התורה":

1. **סוד "עמל התורה" ושבירת הקליפות:** בזוהר הקדוש ובספר "נפש החיים" (שער ד') מבואר כי אור התורה מתגלה בנשמה ומשבר את הקליפות אך ורק מתוך יגיעה, ריכוז עילאי ושקיעות מוחלטת בסוגיה.
2. **פגם ה"תודעה המפוצלת" ("לב ולב"):** רטט של מכשיר, צפצוף התראה, או אפילו הידיעה שהמכשיר זמין בכיס, יוצרים "תודעה מפוצלת" (בחינת "לב ולב ידברו"). בלשון המקובלים, הדבר גורם לפירוד בין כוח ה"חכמה" לכוח ה"בינה", מפיל את הלומד ל"מוחין דקטנות", ומשמיד את היכולת לעמול בתורה במנוחת הנפש.

ד. תקנות הקהילות ואזהרות מועצות גדולי וחכמי התורה

תמימות הדעים ההלכתית באה לידי ביטוי בתקנות מחייבות בכל בית כנסת ובית מדרש הירא לדבר ה':

המשמעות הפנימית והתיקון על פי הקבלה	הפסק ההלכתי והתקנה הקהילתית	המצב בהיכל הקודש
שמירת "שער השמיים" נקי מכל תערובת של "מילי דעלמא" ו"קליפת נוגה".	איסור גורף להכניס מכשיר דולק או להוציאו בשעת התפילה והלימוד.	כניסה להיכל התפילה והמדרש
"שוגג קרוב למזיד" – תיקון פגם "חילול השם" על ידי פדיון ממון והכנעת הגוף בתענית (כדברי ה"כף החיים" * סי' קנ"א).	חיוב בקנס לצדקה או קבלת תענית לכפרה על ביזוי כבוד שמיים וגזל הציבור.	צלצול מכשיר בשוגג בתפילה
ביעור ה"פירודא" והסרת המקטרג החיצוני כדי להשיב את השראת השכינה לציבור (שו"ע או"ח סי' קכ"ד וקנ"א).	הוצאת האדם מחוץ לבית הכנסת כדי שלא יחטיא את הרבים בביזוי המקום.	דיבור או עיסוק במכשיר בהיכל

ברגע שאנו מניחים את רגלינו על מפתן בית הכנסת ובית המדרש, חובה קדושה עלינו לכבות לחלוטין את מכשירי הקשר של העולם הזה, ולהדליק את הקשר הישיר והטהור עם אבינו שבשמיים.

כרוז קודש ה': זעקת השכינה בגלותה וקריאת התעוררות לגאולה

סוד הגאולה, קדושת ארץ ישראל ותוכחת עמודי המוסר והקבלה: השל"ה הקדוש, ה"פלא יועץ" וה"חפץ חיים"

סוד גאולתם של ישראל תלוי ועומד בנקודה פנימית אחת, שעליה העידו חכמי האמת בספר הזוהר הקדוש ובמדרשי חז"ל: **אין ישראל נגאלים מן הגלות המרה הזו, אלא כאשר יתעוררו לבקש על עלבונה וצערה של השכינה הקדושה.**

בתורת הסוד (בתיקוני הזוהר תיקון ו', ובכתבי האר"י הקדוש) מתבאר סוד נורא: כאשר עם ישראל שומר על קדושת "מקדש מעט" – בתי הכנסת ובתי המדרש – השכינה הקדושה מוצאת בהם מנוחה, ומכוחם מתפשטת הקדושה אל כל מרחבי ארץ ישראל. אולם כאשר פושטת הזילות בבית הכנסת ובבית המדרש, וכאשר מכניסים אל היכלות הקודש את המכשירים הסלולריים ואת הבלי העולם – דוחקים את רגלי השכינה ממקום מנוחתה! הזוהר הקדוש (תרומה קלא ע"א) זועק כי הפוגם בקדושת בית הכנסת **"מגרש לשכינתא מעלמא"** – הוא מאלץ את השכינה לצאת מביתה ולהיטמא בגלות בין האומות והקליפות, ומשם נמשך הפגם על ארץ ישראל כולה ומעכב את אור הגאולה.

א. עמודי המוסר והקבלה על עזות המצח מול פני המלך

רבותינו בעלי המוסר והקבלה הסבירו כי קוצר הדעת הזה הוא **עזות מצח בלתי נתפסת** ומרידה גלויה במלכות שמיים:

- **רבנו ה"ש"ה הקדוש" (המקובל האלוהי רבי ישעיה הלוי הורוויץ זיע"א):** בספרו **"שני לוחות הברית"** (מסכת תמיד, פרק "נר מצווה"), מעמיד ה"ש"ה הקדוש את המשל הנוקב: תארו בנפשכם אדם הזוכה לעמוד לפני מלך בשר ודם, וכשהמלך פונה אליו – הוא מוציא מכשיר מכיסו ומתחיל להתכתב עם חבריו. הלא **"בן מות הוא!"** על אחת כמה וכמה מול בורא עולם. המכשיר המצפצף והמרצד הוא סטירת לחי רוחנית, והשל"ה העיד כי גזירות קשות באו לעולם בעוון הזלזול בבתי הכנסת.
- **בעל ה"פלא יועץ" (המקובל רבי אליעזר פאפו זיע"א):** בספרו **"פלא יועץ"** (ערך "בית הכנסת") וב"חסד לאלפים", זועק על עלבונה של השכינה ומבאר כי העיסוק בחולין בבית ה' הוא הצהרה אילמת שהבלי הרגע חשובים לנו יותר מזיו השכינה, והוא הופך את התפילה מ"סגור" ל"קטגור".
- **מרח"ח חפץ חיים" (רבי ישראל מאיר הכהן מראדין צוק"ל):** ב"משנה ברורה" (סימן קכ"ד וסימן קנ"א) וב"שמירת הלשון", מבאר ה"חפץ חיים" כי התורה והתפילה בבית הכנסת בונות "חומת אש" של הגנה סביב ארץ ישראל. הכנסת דיבורי חול, לשון הרע וחדשות הבל (האגודים במכשיר הנייד) פורצת את חומת ההגנה, מעוררת קטרוג עליון וגורמת לסילוק השכינה.

ב. חותם החסידות וההלכה: "גוף ריק", "גזל הרבים" ו"צלם בהיכל"

1. **נותר רק "גוף ריק":** תורת החסידות לימדה אותנו שכל מהות העבודה בבית המדרש היא הדבקות, כוונת הלב והתבטלות ה"אני". **"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"**, הורה הבעל שם טוב הקדוש. כשהגוף שלך יושב על ספסל בית הכנסת, אבל מחשבתך משוטטת באתרי אינטרנט או בשיחות חולין, אינך נמצא כאן כלל – על הספסל נותר רק **"גוף ריק"** ("פגרים מתיים"). המכשיר הטכנולוגי מכבה באחת את כל התלהבות התפילה, מקפיא את להט הקדושה בקרירות עמלק, וחותר בבת אחת את הצינור הדק והטהור המחבר את נשמתך לאבא שבשמיים.
2. **גזל הרבים ורמיסת עמל התורה:** מאורי הדור ופוסקי זמננו כבר זעקו מרה שצלצול אחד של טלפון באמצע תפילת שמונה עשרה או חזרת הש"ץ, קורע את מסך הריכוז של עשרות ומאות מתפללים. זהו **"גזל הרבים!"** זוהי הכנסת **"צלם בהיכל"** של תרבות הרחוב היישר אל תוך הקודש, שבה עמל התורה ויגיעת הנפש נרמסים תחת קהות החושים שהמכשירים הללו משרים עלינו.

קבלת קודש להקמת השכינה מעפרה (נאמר בלב שלם בכניסה להיכל):

"הריני מקבל עלי באימה וביראה לשמור על קדושת מקדש מעט, לכבות ולהרחיק את המכשיר הסלולרי בטרם אבוא בשערי בית ה', ולא לדבר שום שיחת חולין בהיכל המלך, למען יתיסד קודשא בריך הוא ושכינתיה, ונזכה להקמת השכינה מעפרה ולגאולה שלמה במהרה בימינו, אמן."

